

تأثیرپذیری ژئوپلیتیکی منافع ملی جمهوری اسلامی ایران از رقابت ناتو و سازمان همکاری شانگهای در آسیای مرکزی^۱

حبیب‌الله جمشیدی

دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران

Habibjamshidi1359@gmail.com

حجت مهکویی

نویسنده مسئول، گروه جغرافیای سیاسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران

Hojat_59_m@yahoo.com

مهناز گودرزی

عضو هیأت علمی گروه روابط بین‌الملل، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران

Mahnazgodarzi60@gmail.com

مهدی مؤمنی

گروه جغرافیا، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران Momeni2000@yahoo.com

چکیده

منافع ملی به عنوان مؤلفه اصلی تصمیم‌گیری در عرصه سیاست خارجی و داخلی برای هر کشوری مطرح است. یکی از راهبردهای دستیابی به منافع ملی، همکاری در چارچوب سازمان‌های منطقه‌ای یا حضور فعال همراه با نگاه به منافع دیگر کشورها با اولویت به مناطق پیرامونی یک کشور است. منطقه آسیای مرکزی به‌عنوان یکی از مناطقی که موردتوجه قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای قرار دارد، درحال حاضر، عرصه رقابت‌های سازمان همکاری شانگهای با محوریت چین و روسیه و همچنین حضور و گرایش ناتو با محوریت آمریکا برای رقابت با روسیه و چین قرار دارد. ایران به‌عنوان کشوری که در پیرامون خود، مناطق ژئوپلیتیکی چندی را دارد، نمی‌تواند بدون توجه به این مناطق و عضویت نداشتن در سازمان‌های منطقه‌ای وابسته به این مناطق، در استراتژی‌های منطقه‌ای و بین‌المللی خود موفق باشد. پژوهش حاضر با روش کیفی و ماهیت رویکرد روش توصیفی-تحلیلی و همچنین با روش پیمایشی (مصاحبه) با ۱۰ نفر از کارشناسان حوزه امنیتی و آسیای مرکزی که به‌واسطه روش نمونه‌گیری هدفمند و دردسترس که

۱. این یک مقاله دسترسی آزاد تحت مجوز/CC BY-NC-ND (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>) است.